T.C.
DANIŞTAY
Üçüncü Daire
Esas No : 2008/2633
Karar No : 2010/2177

Özeti : Danıştay'ın temyiz başvurusu üzerine verdiği, kesin yargı içermeyen, eksik inceleme sebebine dayalı ve kararları bozulan vergi mahkemesince, gerekli inceleme, araştırma ve değerlendirme yaparak yeniden karar verilmesini gerekli kılan kararlar nedeniyle, davacıdan daha önce tahsil edilen vergi ve ceza tutarının iadesi gerekmediği hakkında.

Temyiz Eden : Vergi Dairesi Müdürlüğü
Karşı Taraf : ... Tekstil İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
Vekili : Av. ...

İstemin Özeti : Davacı adına 2003 yılı için yapılan cezalı kurumlar vergisi ve geçici vergi tarhiyatlarına karşı açılan davaların vergi mahkemesi kararlarının kurumlar vergisi ve vergi ziyaı cezalarının vergi tutarlarına isabet eden kısımları yönünden reddi yolundaki hüküm fıkralarının Danıştay Üçüncü Dairesince bozulması üzerine, daha önce vergi mahkemesi kararları gereği ödenen 97.608,48 TL'nin iadesi istemiyle davalı idareye yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemi; mahkemelerince verilen kararların Danıştay Üçüncü Dairesince bozulmasıyla yargı kararları gereğinin yerine getirilmesi amacıyla tesis edilen işlemlere dayanarak yapılan tahsilatların dayanaksız kaldığı, tahsil edilen vergi ve cezanın böyle durumlarda davanın devamı sırasında iade edilemeyeceğine ilişkin ilgili mevzuatta bir hüküm bulunmadığı gibi, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 52'nci maddesi uyarınca kararların bozulmasının, kararın yürütülmesini kendiliğinden durduracağı kuralı da göz önüne alındığında Danıştay kararlarının gereğine göre, bozulan vergi mahkemesi kararları uyarınca tahsil edilen tutarın iade edilmesi gerektiğinden, aksi yolda tesis edilen işlemde yasaya uygunluk görülmediği, her ne kadar davalı idare tarafından, Danıştay Üçüncü

Scanned by CamScanner

Dairesinin bozma kararından sonra mahkemelerince davaların reddedildiği ve bu nedenle iadenin mümkün olmadığı ileri sürülmüş ise de dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte Mahkemelerince verilmiş bir karar bulunmadığından, bu iddiaya itibar edilemeyeceği gerekçesiyle iptal eden Manisa Vergi Mahkemesinin 14.4.2008 gün ve E:2007/650, K:2008/190 sayılı kararının; Danıştay kararlarının davanın vergi mahkemelerince öncelikle ve yeniden tetkikini gerektiren nitelikte olması nedeniyle tahsil edilen tutarın iade edilemeyeceği, kaldı ki, bozma kararları üzerine vergi mahkemesince davaların reddedilerek iade talebinin gerekçesinin dayanaksız kaldığı ileri sürülerek bozulması istenmiştir.

Savunmanın Özeti : Savunma verilmemiştir.

Tetkik Hakimi : Pelin AKÇA

Düşüncesi : Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar Vergi Mahkemesi kararının bozulmasını sağlayacak durumda bulunmadığından, temyiz isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

Savcı : Sevil BOZKURT

Düşüncesi : Davacı adına yapılan tarhiyata karşı açılan davanın reddi üzerine Mahkeme kararı uyarınca tahsil edilen tutarın sözkonusu kararın Danıştay Üçüncü Dairesince bozulması sonucu iadesi istemiyle yapılan başvurunun reddine dair işlemin iptaline karar verilmişse de, Mahkeme kararının verildiği tarihte yapılan tahsilatın hukuka uygun olduğu, ve bozma kararı üzerine yeniden inceleme yapılarak davanın reddedildiği dikkate alındığında, tahsil edilen tutarın iadesi yolundaki Mahkeme kararının bozulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Üçüncü Dairesince işin gereği görüşülüp düşünüldü:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 28'inci maddesinin 1'inci fıkrasında, Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idarenin, gecikmeksizin işlem tesis etmeye ve eylemde bulunmaya mecbur olduğu, bu sürenin hiç bir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçmeyeceği; 5'inci fıkrasında ise vergi uyuşmazlıklarına ilişkin mahkeme kararlarının idareye tebliğinden sonra bu kararlara göre tespit edilecek vergi, resim, harçlar ve benzeri mali yükümler ile zam ve cezaların miktarının ilgili idarece mükellefe bildirileceği kurala bağlanmıştır.

İdarenin, icaplarına uygun işlem tesisine veya eylemde bulunmaya mecbur olduğu kararlar; Danıştayın ilk derece mahkemesi sıfatıyla baktığı idari davalarda, bölge idare mahkemelerinin ise itiraz üzerine ilk derece mahkemesi kararının bozulduktan sonra işin esası hakkında verdikleri kararlar ile idare ve vergi mahkemelerince verilen kararlardır.

Danıştayın temyiz başvrusu üzerine verdiği kararlar ise sözü edilen 28'inci madde uyarınca infazı gereken kararlardan değildir. Zira, Danıştayın alt derece idari yargı yerlerinin nihai kararları üzerindeki temyiz denetimi, bir hukuka uygunluk denetimi olup, Danıştayın bozma kararının gereklerinin yerine getirilmesi, 2577 sayılı Kanunun 49'uncu maddesi uyarınca, kararı bozulan ilk derece idari yargı yerince gerçekleşir. Bozma kararları, dava konusu işlemin hukuka uygunluğu konusunda kesin yargı içerebileceği gibi bazı araştırma, inceleme ve değerlendirmelerin noksan yapıldığı gerekçesine de dayalı olabilir. Her iki halde de bozma kararına uyan mahkeme, dava hakkında yeniden karar verir veya mahkeme eski kararında direnebilir. Bu nedenle davanın reddi yolundaki mahkeme kararlarının Danıştayca bozulması durumunda idarece herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmayıp, mahkemenin yeni kararının beklenmesi gerekmektedir.

2003 yılı işlemleri incelenen davacı şirket adına salınan vergi ziyaı cezalı kurumlar vergisi ve geçici vergiye karşı açılan dava üzerine vergi mahkemesi kararlarıyla hukuka aykırılığı saptanan ve 2577 sayılı Yasanın 28'inci maddesinin 5'inci fıkrası uyarınca 2 nolu vergi ve ceza ihbarnamesiyle duyurulan vergi ve cezanın bir kısmını ödeyen davacı şirket,

Scanned by CamScanner

söz konusu vergi mahkemesi kararlarının temyiz edilmesi üzerine Danıştay Üçüncü Dairesince bozulmasını neden göstererek, ödediği vergi ve ceza tutarının davalı idareden iadesini talep etmiş, bu talebin reddi üzerine dava açmıştır.

Davacı hakkında verilen vergi mahkemesi kararlarının redde ilişkin hüküm fıkralarını bozan, söz konusu Danıştay Üçüncü Dairesi kararları, dava konusu tarhiyatın hukuka uygunluğu konusunda kesin yargı içermeyen, eksik inceleme sebebine dayalı ve kararları bozulan vergi mahkemesince, gerekli inceleme, araştırma ve değerlendirmeleri yaparak yeniden karar verilmesini gerekli kılan kararlar olup, tarhiyatların kaldırılmasının doğuracağı hukuki sonuçları ortaya çıkarmaz. Nitekim Danıştayın bozma kararları üzerine vergi mahkemesince davaların reddedildiği anlaşılmıştır.

Bu durumda 2577 sayılı Kanunun 28'inci maddesi uyarınca infaz gerektirmeyen Danıştay Üçüncü Dairesince verilen bozma kararları üzerine davacıdan tahsil edilen vergi ve ceza tutarının iade edilmemesinde yasaya aykırılık bulunmadığından, aksi gerekçeyle dava konusu işlemin iptali yolunda verilen kararın bozulması gerekmiştir.

Açıklanan nedenlerle temyiz isteminin kabulü ile Manisa Vergi Mahkemesinin 14.4.2008 gün ve E:2007/650, K:2008/190 sayılı kararının bozulmasına, 492 sayılı Harçlar Kanununun 13'üncü maddesinin (j) bendi uyarınca olması gereken harç dahil olmak üzere yargılama giderlerinin yeniden verilecek kararda karşılanması gerektiğine, 17.6.2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Scanned by CamScanner